

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Vtrum prophetia quæ est visionem intellectualem tantum, sit eminentior
ea quæ habet visionem intellectualem simul cum imaginaria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

SED CONTRA, est quod dicitur in glo. in principio A
Psalterij, prophetia est diuina inspiratio, vel reuelatio, rerum euentus immobili veritate denuntiã.

¶ 2 Præ. Prophetia est diuine præscientiæ signũ, vt dicit Hieron. sed præscita in quantum subsunt præscientiæ sunt necessaria. ergo & prophetata in quantum de illis est prophetia. ergo prophetia habet immobilem veritatem de rebus mobilibus.

¶ 3 Præ. Sciẽtia Dei potest esse immobilis de rebus mobilibus, quia a rebus ortum nõ habet: sed similiter cognitio prophetica non sumitur a rebus ipsis. ergo prophetia habet immobilem veritatem de rebus mobilibus.

RESPON. Dicendum, qd in prophetia est duo considerare. scilicet res prophetatas, & cognitionẽ quæ de illis habetur, & horũ duorũ inuenitur diuersus ordo originis. Ipse. n. res prophetata sunt immediate a causis mobilibus, sicut a causis proximis, sed a cã immobili sicut a causa remota. Cognitio vero prophetica e conuerso est a diuina præscientia, sicut a causa proxima, a reb. vero prophetatis non depẽdet sicut a causa proxima: sed solũ sicut earũ signũ. Ois autẽ effectus in necessitate, & cõtingẽtia sequitur causam proximã, & non causam primam. vnde res ipsæ prophetatæ mobiles sunt: sed prophetica cognitio est immobilis, sicut & diuina præscientia, a qua deriuatur, vt exẽplari ab exẽplari. Sicut. n. ex hoc, qd veritas intellectus est necessaria, sequitur quod enuntiatio, qd est signũ intellectus habet necessariã veritatem, ita ex hoc ipso quod diuina præscientia est immobilis, sequitur, qd prophetia, quæ est signũ eius immobilis habeat veritatẽ. Quõ autem præscientia Dei potest esse immobiliter vera de reb. mobilibus, dictum est, in alia qstione de scientia Dei. vnde nõ oportet hoc repetere, cum immobilitas prophetie tota dependeat ex immobilitate diuinæ præscientiæ.

AD PRIMUM ergo dicendum, qd nihil prohibet aliquid inesse per accidens alicui fm se sumpto, quod eidem per se inesse addito alio, sicut homini per accidens inesse moueri, per se vero homini in quantum est currens. sic etẽ huic rei quæ prophetatur, non per se competit esse immobilis: sed solũ in quantum est prophetata. vnde cõuenienter in definitione prophetiæ ponitur.

AD SECUNDUM dicendum, quod prophetia cõminationis omnino habet immobilem veritatẽ, non enim est de euentibus rerum: sed de ordine causarum ad euentus vt dictum est, & hunc ordinem esse quem propheta prædicat necessariũ est, quamuis euentus quandoque non sequatur.

AD TERTIUM dicendum, qd consiliũ Dei dicitur ipsa aeterna Dei dispositio, quæ nõquam variatur. propter quod dicit Greg. quod Deus nõquã mutat consiliũ. sententia vero dicitur hoc, ad quod aliqua causa ordinata sunt. Sententiæ autẽ in iudiciis ex causarũ meritis proferuntur. quõ autẽ hoc ad quod causa sunt ordinata est a Deo ab aeterno dispositum, & tunc idem est Dei consiliũ, & sententia, quandoque vero ad aliquid ordinata sunt causa, quod non est a Deo ab aeterno dispositum, & tunc Dei consiliũ, & sententia feruntur ad diuersã. ergo ex parte sententiæ, quæ respicit causas inferiores inuenitur mutabilitas: sed ex parte consilij inuenitur semper immutabilitas. Prophetia vero reuelatur quõq; snã consilio conformis, & tunc prophetia habet immobilem veritatẽ, et quantum ad euentum. Quõque vero reuelatur sententia nõ cõformis cõsilio, & tunc habet im-

mobilem veritatem quantum ad ordinem, & nõ quantum ad euentum, vt dictum est.

AD QVARTUM dicendum, quod immobilitas prophetiæ est ex parte speculi aeterni, non quod rebus prophetatis necessitatem imponat: sed quia prophetiam facit necessariam esse de rebus contingentibus, sicut & ipsa est.

AD QVINTUM dicendum, quod posito quod aliquid sit secundum præscientiam prophetarum, quamuis illud non esse in se sit possibile, tamen impossibile est, posito hoc, scilicet quod dicitur esse præscitum, quia ex hoc ipso quod ponitur præscitũ, ponitur ita futurum esse, cum præscientia ipsum euentum respiciat.

AD SEXTAM dicendum, quod veritas propositionis sequitur conditionem rei, quando scientia veritatem proponens, ex rebus oritur. Sic autem non est in proposito.

AD SEPTIMUM dicendum, quod quamuis rei prophetatæ causa proxima sit mobilis, tamen ipse prophetie causa proxima est immobilis, vt dictum est, & ideo ratio non sequitur.

AD OCTAVM dicendum, qd prophetatũ non enenire hẽt simile iudicium, sicut & præscitum non enenire, quod qualiter deat cõcedi, & qualiter debeat negari, dictũ est, in questione de sciẽtia Dei.

ARTICVLVS XII.

Vtrum prophetia, quæ est secundum visionem intellectualem, sit eminentior ea, quæ habet visionem intellectualem simul cum imaginaria.

AD PRIMUM queritur, vtrum prophetia, qd est secundum visionem intellectualem tantũ, sit eminentior ea, quæ habet visionem intellectualem simul cum imaginaria. & vñ quod non, quia illa prophetia, quæ habet intellectualem visionem cũ imaginaria includit eam, quæ habet intellectualem tantum. ergo visio prophetica, quæ habet vtramq; est potior illa, quæ habet vna tantum: quod enim includit aliquid excedit illud, qd ab eo includitur.

¶ 2 Præ. Quanto in aliqua prophetia est abundantius lumẽ intellectualem, tanto perfectior est: sed ex plenitudine intellectualis luminis contingit qd sit redundantia in prophetia ab intellectu in imaginatione, vt ibi formeretur imaginaria visio. ergo perfectior est prophetia qd hẽt imaginariam visionem adiunctã, quam illa quæ habet intellectualem tm.

¶ 3 Præ. De Ioanne Baptista dicitur Matt. 11. quod ipse est propheta & plus quam propheta. hoc autẽ dicitur in quantum Christum non solum intellectualiter vel imaginarie vidit vt alij propheta, sed et corporaliter digito demonstrauit. ergo prophetia cui admiscetur corporalis visio est nobilissima, & eadẽ ratione illa cui adiungitur visio imaginaria est nobilior illa, quæ habet intellectualem tantum.

¶ 4 Præ. Tanto est aliquid magis perfectum, quanto plenius in eo inueniunt differẽtiæ rõnem speciei cõstituentes: sed differẽtiæ cõstituentes prophetiã sunt visio & denuntiatio. ergo illa prophetia qd nõ habet denuntiationẽ vñ esse perfectior ea, quæ nõ habet: sed enuntiatio fieri nõ potest sine imaginaria visione. quia oportet eũ qui denuntiat hẽre imaginatos sermones. ergo prophetia illa est perfectior, quæ fit cum visione imaginaria & intellectuali.

¶ 5 Præ. 1. Cor. 14. super illud, Spiritus autem loquitur mysteria dicitur glo. minus est propheta qui rerum significatarum solo spiritu videt imagines, & magis est propheta qui solo earum intellectu est præditus: sed maxime propheta est qui in vtraque præcellit, & sic idem quod prius.

Quæst. dicitur S. Tho. BBB 4 ¶ 6 Præ.

In solut. ad 2. arg.

In corp. ar.

artic. 13.

2. 2. q. 174. ar. 2. c. 2.

In prolog. dicit Hier. p. fixum Psalterio.

¶ 6 Præ. Prophezia vt dicit Rabbi Moyses inchoatur in intellectu, & perficitur in imaginatione. ergo prophezia quæ hêt imaginariam visionem, est perfectior quam quæ habet intellectualem tantum.

¶ 7 Præ. Debilitas intellectualis luminis imperfectionem indicat prophezia: sed ex debilitate intellectualis luminis videtur contingere, quod visio prophectica nõ derinetur vsque ad imaginationem. ergo videtur quod illa prophezia, quæ habet imaginariam visionem sit perfectior.

¶ 8 Præ. Maioris perfectionis est cognoscere rem aliq̄, vt in se est, & prout est alterius signũ, quã cognoscere eã in se tm̄. ergo eadem rōne perfectius est cognoscere aliq̄ rē, vt est significata, quam cognoscere eam in se tm̄: sed in prophezia quæ hêt imaginariam visionem cū intellectu, cognoscit res prophectata, nõ solum in se: sed etiam prout est imaginibus designata. ergo prophezia, quæ habet imaginariam visionem, est nobilior ea, q̄ hêt intellectualem tantum, in qua cognoscuntur res prophectata: tantum in se, & non prout sunt signata.

Parum ante medium.

¶ 9 Præ. Sicut dicit Dion. i. c. Cel. Hierar. impossibile est nobis aliter superlucere diuinũ radiũ, nisi sacrorũ velaminũ varietate velatũ: velamina autẽ appellat figuras imaginarias, quibus puritas intellectualis luminis quasi velatur. ergo in oĩ pphetia oportet esse imaginarias figuras, vel ab hoĩe formatas, vel diuinitus immixtas. Nobiliores autẽ vñr esse immixta diuinitus quã formata: ab hoĩe. ergo illa vñr esse nobilissima pphetia, i qua simul diuinitus fundit lumen intellectuale, & figurẽ imaginaria.

A medio illius, incipit vgnat duas hierar. to. 5.

¶ 10 Præ. Vt dicit Hier. super li. Reg. prophecia contra Agyographas distinguunt: sed illi quos nominat prophectas, omnes, aut fere omnes reuelationẽ acceperũt sub figuris imaginariis, plures autẽ eorum quos inter Agyographas nominat sine figuris reuelationem acceperunt. ergo magis proprie dicuntur prophectæ illi, quibus fit reuelatio secundum visionem intellectualem & imaginariã, quã illi quibus fit secundum intellectualem tantum.

Com. i. to. 3.

¶ 11 Præ. Secundũ Philosophum. 2. Metap. intellectus noster se hêt ad primas rerũ causas q̄ sunt maxime notæ in natura, sicut se habet oculus noctuẽ ad lucem solis: sed oculus noctuẽ non potest inspicere solem, nisi sub quadam obscuritate. ergo & intellectus noster diuina sub quadam obscuritate intelligit. ergo videtur quod sub aliquibus similitudinibus, & sic intellectualis visio non erit certior, quam imaginaria, cum vtraq; sub similitudinibus fiat. vnde videtur quod illa visio imaginaria intellectuali adiuncta nihil diminuat de eius nobilitate, & sic illa prophezia quæ fit sub vtraq; visione vel est dignior, vel ad minus æque digna.

¶ 12 Præ. Sicut se habet imaginabile ad imaginationem, ita intelligibile ad intellectum: sed imaginabile non apprehenditur ab imaginatione, nisi mediante similitudine. ergo nec intelligibile ab intellectu, & sic idem quod prius.

Super prolegum d. hier. Pfalterio pfixum.

SED CONTRA est, quod dicit in gl. in principio Pfalterij, illius ppheticus modus est ceteris dignior, quãdo. s. ex sola Spiritus sancti inspiratione, remoto oĩ exteriori adminiculo facti, vel dicti, vel visionis, vel somnij prophectarum. Illa vero prophecia, quæ habet imaginariam visionem annexã, est cū adminiculo somnij vel visionis. ergo prophecia, q̄ est cum visione intellectuali tantum est nobilior.

¶ 2 Præ. Omne qd̄ in aliquo recipitur, recipit in eo per modũ recipientis: sed intellectus in quo aliquid recipit visione intellectuali, est nobilior, quã

imaginatio in qua recipitur aliquid in visione imaginaria. ergo prophecia quæ fit secundum intellectualem visionem, est nobilior.

¶ 3 Præ. Vbi est intellectualis visio, nõ potest esse deceptio, quia qui fallit non intelligit, vt dicit Augustinus in libr. de Vera religione: visio autẽ imaginaria habet plurimum fallitatis admixtum. vnde 4. Metaph. ponit eã quasi principij fallitatis. ergo prophecia, quæ habet visionem intellectualem, est nobilior.

¶ 4 Præ. Quando vna vis animæ a sua actione retrahitur, alia in sua actione roborat. si ergo in prophecia aliqua vis imaginaria omnino vacet, intellectualis visio erit fortior. ergo & pphetia nobilior.

¶ 5 Præ. Sicut se habent potentie adinuicem, ita & actus potetiarum: sed intellectus nõ cõtinuus imaginationi, vt pote angelicus, est nobilior intellectu imaginationi cõtinuo, sicut humanus. ergo prophecia quæ habet visionem intellectualem sine imaginaria, nobilior est illa quæ habet vtramque.

¶ 6 Præ. Adminiculum actionis designat imperfectionem agentis: sed visio imaginaria ponitur in gl. Pfalterij vt adminiculum prophectiæ. ergo prophecia quæ habet imaginariã visionem, est imperfectior.

¶ 7 Præ. Quanto aliquod lumen est magis remotum ab obicitratibus, siue nebulis, tãto magis est clarum: sed imaginariæ figuræ sunt quasi quedam nebulæ, quibus obumbratur intellectuale lumen, ratione cuius ratio humana quæ a Phantasmatis abstrahit, dicitur ab Isaac oriri in vmbra intelligentiæ. ergo prophecia quæ habet lumen intellectualem sine imaginibus, est perfectior.

¶ 8 Præ. Nobilitas tota prophectiæ cognitionis cõsistit in hoc, quod Dei prescientiam imitatur: sed prophecia quæ est sine imaginaria visione, magis imitatur diuinã prescientiã, in qua nõ est aliqua imaginatio, quã quæ habet imaginariam visionem. ergo illa quæ caret imaginaria visione, est nobilior.

RESPON. Dicendum, qd̄ cū natura speciei constitat ex natura generis & natura differentie, ex vtraque dignitas speciei potest pensari: & s̄m̄ has duas considerationes inueniuntur aliqua se inuicẽ indigneitate excedere quãdoq; & quantum pertinet ad rōnem speciei, semper illud participat perfectius.

I speciei rōnem, in quod differentia formaliter constituit nobilium inuenitur: sed simpliciter loquendo quõq; est nobilius id, in quo natura generis est perfectior: quõq; vero id, i quo est perfectius natura differentie. Cũ. n. natura differentie addat aliquã perfectionem supra generis naturã, p̄minetia, q̄ est ex parte differentie, facit aliqd̄ esse simpliciter nobilius: sicut est in spẽ hoĩs qui est animal rationale simpliciter, est dignior ille q̄ est potior in rationalitate quã qui est potior in his, quæ ad rōnem animalis spectant, utpote sensus, & motus, & alia huiusmodi. Quõ vero d̄ fia aliquam imperfectionem imporat, tunc id in quo est completius natura gnis, est simpliciter nobilior, ut patet in fide, quæ est cognitio ænigmatica, eorum. s. quæ non videntur.

Qui. n. abundat in natura gnis, & deficit in fide d̄ fia, utpote fidelis, qui iam percipit aliquem intellectum credibilem, & quodam modo iam eundem, habet simpliciter nobiliore fidem eo, qui minus cognoscit: & tamen quãtum ad rōnem fidei potest, magis proprie hêt fidem ille, qui oĩno non videt illa quæ credit. & sic est in prophecia. Prophecia. n. vñr esse quãdam cognitio obumbrata, & obscuritate admixta, s̄m̄ id, quod habetur 2. Petri. 1. Habetis firmiorem prophecticum sermonem, cui beneficiis attendentes, quasi lucerna lucet in tenebris.

caliginoso loco. vnde hoc etiam ipsum nomē p-
phetiæ demonstrat, quia propheta dicitur quasi visio
de longinquo. Quæ n. clare videntur, quasi de p-
pe videntur. Si igitur comparemus prophetias quā-
tum ad differentiam, quæ rōnem prophetiæ com-
plet, illa inuenitur perfectius rationem prophetiæ
habere, & magis proprie, cui imaginaria visio ad-
mixta, sic n. veritatis prophetiæ cognitio obū-
bratur. Si autem comparemus prophetias secun-
dum id quod pertinet ad naturam generis, s. cog-
nitionem vel visionē, sic vñ distinguendum. Cum n.
omnis cognitio perfecta duo habeat, s. acceptio-
nem, & iudicium de acceptis, iudicium quidē de
acceptis in propheta est solum secundum intel-
lectum, acceptio vero est, & secundum intellectum,
& secundum imaginationem. Quandoq; igitur
in propheta non est aliqua supernaturalis accep-
tio, sed iudiciū tm̄ supernaturale, & sic solus intel-
lectus illustratur sine aliqua imaginaria visione.
Et talis forte fuit inspiratio Salomonis, inquantū
de morib. hominum & naturis rerum, quæ natu-
raliter accipiuntur, diuino instinctu ceteris certius
iudicauit. Quandoq; vero est et acceptio superna-
turalis. Et hoc dupliciter, quia vel est acceptio ab
imaginatione, vt pote quando diuinitas in spiritu
prophetæ rerum imagines formatur, vel est accep-
tio ab intellectu, vt pote qñ ita clare veritatis cog-
nitio intellectui infunditur, vt non ex similitudi-
ne aliquarum imaginū veritatem accipiat, immo
ex veritate iam perfecta ipse sibi imagines forma-
re possit, quibus vtatur pp naturam nostri intel-
lectus. Non autem potest esse aliqua propheta, quæ
habet acceptioē sine iudicio. vnde nec imagina-
riam visionem sine intellectu. Sic igitur patet,
quod visio intellectualis pura, quæ habet iudicium
tm̄ sine aliqua acceptione supernaturali, est infe-
rior ea, quæ habet iudicium, & acceptioem ima-
ginariam: illa vero intellectualis visio, quæ habet
iudicium, & acceptioē supernaturalem, est ea no-
bilior, quæ cum iudicio habet acceptioem ima-
ginariam. Et quantum ad hoc concedendum est, qd
propheta, quæ hēt visionem intellectuā tantū,
est dignior ea, quæ habet imaginariam adiunctā.
AD PRIMVM ergo dicendum, qd quāuis illa
propheta, quæ in vtraq; visione consistit, habeat
et intellectualem visionem: non tamen includit
illam prophetiā quæ sola in intellectuali visione
consistit, eo quod illa habet intellectualem visio-
nem excellentiorem quam ista, cum in illa intel-
lectualis luminis perceptio sufficiat ad acceptioē,
& iudicium: in hac vero ad iudicium tantum.
AD SECVNDVM dicendum, quod in vtraq; pro-
pheta fit deriuatio luminis prophetici ab intel-
lectu ad imaginationē, sed diuersimode: quia in illa
propheta, quæ dicitur tantum visionem intellectuā
habere, tota plenitudo prophetiæ reuelationis in
intellectu percipitur, & exinde secundum intelli-
gentis arbitrium in imaginatiua congrue formā-
tur imagines, propter nostri intellectus naturā, q
sine phantasmatis intelligere non potest. Sed in
alia propheta non tota plenitudo prophetiæ re-
uelationis recipitur in intellectu, sed partim in in-
tellectu quantum ad iudiciū, & partim in ima-
ginariā quā ad acceptioē. Vnde in illa prophe-
tia q̄ visionem intellectualem tm̄ cōtinet, est visio
intellectualis plenior. Ex defectu n. luminis reci-
pti in intellectu contingit, qd exinde quodammo-
do decidit, quantum ad aliquid a puritate intelligibi-
li in imaginariis figuris, sicut in somniis accidit.

A AD TERTIVM dicendum, qd hoc quod Ioannes
Christum digito demonstrauit, non pertinet ad vi-
sionem propheticam, prout nunc de prophetiæ
comparatione loquimur: sed magis ad denuntia-
tionem. Hoc etiam quod Christum corporaliter
vidit, non ei dedit prophetiam perfectioris ratio-
nis; sed fuit quoddam diuinitus concessum am-
plius, quam propheta, vnde dicitur Luc. 10. multi re-
ges, & propheta voluerunt videre &c.
AD QVARTVM dicendum, qd denudatio per ver-
ba vel facta cōis est vtriusq;, quia & propheta q̄ tan-
tum visionē intellectualem habet, potest denuntia-
re secundum imagines quas ad libitum format.
AD QVINTVM dicendum, quod glossa illa loq-
tur de eo, qui secundum intellectum non hēt, ni-
si iudicium de his, quæ ab alio accipiuntur, sicut
Ioseph habuit solummodo iudicium de his, quæ
a Pharaone sunt visa, non quod ipse accepit qd
esset futurum, & sic ratio concludit non de illa p-
phetia intellectualem visionem tantum habente,
de qua nunc loquimur.
AD SEXTVM dicendum, qd in hoc Rabbi Moy-
si opinio non tenetur. Ipse n. ponit quod prophe-
tia David fuit inferior propheta Elaiæ vel Hiere-
miæ, cuius contrarium dicitur a sanctis: habet tm̄ veri-
tatem quantum ad aliquod eius dictum, quia, si iu-
diciū non perficitur, nō propositis his de quibus
est iudicandum. Vnde in illa propheta in qua p-
cipitur intellectualem lumen solummodo ad iudican-
dum, est ipsum lumen, non determinatam cog-
nitionem alicuius faciens, quouiq; apponantur ali-
qua de quibus est iudicandū vel a se, vel ab alio ac-
cepta, & sic intellectualis visio perficitur p̄ imagi-
nariam, sicut cōmune determinatur per speciale.
AD SEPTIMVM dicendum, qd non semper contin-
git ex debilitate intellectualis luminis quod sit p-
phetia secundum visionem intellectualem tantū:
sed quandoq; propter acceptioem plenissimam
intellectus, vt dictū est, & ideo ratio non sequitur.
AD OCTAVVM dicendum, quod signum inquā-
tum huiusmodi, est causa cognitionis: signatū ve-
ro est id quod est notum per aliud. Sicut autē no-
bilius cognoscitur id quod in se notum est, & alia
cognoscere facit, eo quod tantum in se notū est:
ita etiam econtrario id, quod notum est per se nō
per aliud, nobilius cognoscitur, quam quod per
aliud notum est, sicut principia conclusionibus.
& ideo econtrario se habet de signo, & signato,
vnde ratio non sequitur.
AD NONVM dicendum, quod quāuis imagi-
nes impressæ diuinitus sint nobiliores imaginib.
per hominem formatis: tamen acceptio cognitio-
nis quæ est in intellectu diuinitus, est nobilior il-
la acceptio, quæ fit per imaginarias formas.
AD X. dicendum, quod ideo specialius prophe-
tæ nuncupantur in distinctione prædicta, qui se-
cundum imaginarias visiones prophetiam ha-
buerunt: quia in eis inuenitur plenior ratio prophe-
tiæ, etiam ratione differentie. Agyographæ au-
tem dicitur qui supernaturaliter solum visiones
intellectuales habuerunt, siue quantum ad iudicium
tantum, siue quantum ad iudicium, & accep-
tioem simul.
AD XI. dicendum, quod quāuis intellectus no-
ster intelligat diuina per aliquas similitudines: ta-
men illæ sunt nobiliores ex hoc quod sunt immate-
riales, quam similitudines imaginariæ. vnde &
visio intellectualis est nobilior.
AD XII. dicendum, qd non potest esse, quod ali-
qua

In corp. & ad 2. argu.

In arg. 10. D. 169.

qua res sit imaginabilis per suam essentiam, sicut per suam essentiam intelligibilis. Imaginatio. n. nō est nisi de rebus materialib. Nec tamē potest imaginatio aliqd recipere nisi sine materia, vnde semper necesse est, quod imaginatio sit alicuius non per essentia suam, sed per suam similitudinem. Intellectus vero immaterialiter recipit, & eo cognoscuntur non solum materialia, sed immaterialia: vnde & quaedam cognoscuntur ab eo p̄ essentia; quaedam autem per similitudinem. Ad rationes vero quæ in contrarium obijciuntur de facili patet responsio, s̄m hoc quod falsum concludunt.

ARTICVLVS XIII.

Utrum gradus prophetie distinguantur secundum imaginariam visionem.

2. 2. q. 174. art. 3.

TERTIO DECIMO quaeritur, vtrum gradus prophetie distinguantur secundum visionem imaginariam. Et videtur quod sic, Nobilior. n. est prophetia vbi est nobilior prophetata rei acceptio: sed quandoq; acceptio rei prophetata est per visionem imaginariam. ergo possunt gradus prophetie distinguī penes visionem imaginariam.

¶ 1. Præter. Perfectius medium cognoscendi facit perfectiorem cognitionem, & exinde est scientia opinione perfectior: sed similitudines imaginariæ sunt medium cognoscēdi in prophetia. ergo vbi est nobilior imaginaria visio, est altior prophetia gradus.

¶ 2. Præter. In omni cognitione, quæ est per similitudinem, vbi est expressior similitudo est perfectior cognitio: sed figura imaginata in prophetia sunt similitudines rerum de quibus fit reuelatio prophetie. ergo vbi est perfectior imaginaria visio, est altior prophetia gradus.

¶ 3. Præter. Cum lumen propheticum descendat ab intellectu in imaginationem, quāto est perfectius lumen in intellectu propheta, tanto est perfectior imaginaria visio. ergo diuersi gradus imaginariæ visionis demonstrant diuersos gradus intellectuales visionis: sed vbi est perfectior intellectualis visio, est perfectior prophetia. ergo & secundum imaginariam visionem gradus prophetie distinguuntur. Sed dicendum, quod diuersitas visionis imaginariæ non distinguit speciem prophetie, & ideo nec secundum ipsam gradus prophetie distinguuntur.

¶ 4. Præter. Magis & minus non diuersificant speciem: sed intellectualis visio non distinguitur in prophetis, nisi secundum lumen propheticū perfectius, & minus perfecte receptum. ergo differentia visionis intellectualis non diuersificat speciem prophetie. ergo nec gradus secundum responsum prædictam, & sic non essent in prophetia alii qui gradus, si nec secundum visionem intellectiuam nec secundum imaginariam distinguuntur. Relinquitur ergo gradus prophetie distinguī, secundum imaginariam visionem.

SED CONTRA, Visio imaginaria non facit prophetam, sed solum intellectuales. ergo nec secundum eam gradus prophetie distinguuntur.

¶ 1. Præter. Illud quod distinguitur per se, distinguitur penes id, qd est ei formale: sed in prophetia intellectualis visio est formalis, imaginaria vero quasi materialis. ergo gradus prophetie distinguuntur secundum

In 4. argum. positam.

intellectualem, & non s̄m imaginariā visionem.

¶ 2. Præter. Imaginaria visionem in eodem propheta pluries variantur, quia quandoq; hoc modo relationem accipit, quandoq; illo. ergo non videtur quod secundum imaginariam visionem gradus prophetie distinguantur.

¶ 3. Præter. Sicut se habet scientia ad res scitatas, prophetia ad res prophetatas: sed scientia distinguitur s̄m res scitatas, vt dicitur in 3. de Anima. ergo & prophetia secundum res prophetatas, & non secundum imaginariam visionem.

¶ 4. Præter. Secundum glossam in principio Præter, prophetia consistit in dictis & factis, somniis, & visionem, nō ergo debent magis prophetie gradus distinguī s̄m imaginariam visionem ad quam primo visio & somnium, quam secundum dicta & facta.

¶ 5. Præter. Etiam miracula ad prophetia requiruntur: vnde Moyses cū a Dño mitteretur petiuit signa: Exo. 3. & in Pla. 73. dicit. Signa nostra nō uideremus. ergo nō magis debent distinguī prophetie gradus secundum imaginariam visionem, quam secundum signa.

RESPON. Dicendum, qd quando ad aliquid constitutum duo concurrunt, quorum vnum est alio principalius, in eo quod ex eis constituitur potest gradus comparationis attendi, & secundum id, quod est principale, & secundum id, quod est secundarium. Sed excessus eius secundum quod est principale ostendit eminentiam simpliciter, ex quo vero eius secundum quod est secundarium ostendit eminentiam secundum quid, & non simpliciter, nisi s̄m quod excessus in eo, quod est secundarium, est signum excessus in eo quod est principale, sicut ad meritum humanum concurret charitas quasi principale, & opus exterius quasi secundarium: meritum autem simpliciter loquendo, in respectu præmij essentialis iudicatur maius, qd ex maiori charitate procedit, magnitudo vero operis facit maius meritum s̄m quod attenditur respectu alicuius præmij accidentalitatis, non autem simpliciter, nisi in quantum demonstrat magnitudinem charitatis, s̄m id, quod Gregorius dicit, amor Dei operatur magna si est. cum ergo ad prophetiam concurrat intellectualis visio quasi principalis, & imaginaria quasi secundaria, gradus prophetie et simpliciter iudicandus eminentior ex eo quod est visio intellectualis est eminentior: ex eminentia vero imaginariæ visionis ostenditur eminentior gradus prophetie s̄m quid & non simpliciter, nisi in quantum perfectio imaginariæ visionis demonstrat perfectionem intellectuales. Ex parte autem intellectuales visionis non possunt accipi aliqui determinati gradus: quia plenitudo intellectuales luminis non manifestatur, nisi per aliqua signa vnde penes illa signa oportet distinguere gradus prophetie. Sic ergo possunt distinguī gradus prophetie s̄m quatuor. primo s̄m ea, requiruntur ad prophetiam. Est autē duplex actus prophetie: scilicet, & denuntiatio. Ad visionem autem requiruntur duo, iudicium, quod est secundum intellectum, & acceptio, quæ est quandoq; secundum intellectum, quandoq; secundum imaginationem. Ad denuntiationem requiritur aliquid ex parte denuntiantis, s̄ quaedam audacia ut aliquis non timeatur loqui veritatem propter aduersarios uentis, s̄m id quod Dominus dixit ad Ezech. Ezech. 3. Dedi faciem tuam ualentiorē faciebis eorum, & si ontem tuam duriorē frontibus eorum: & sequitur, Ne timeas eos, neq; metuas a facie eorum. Aliud